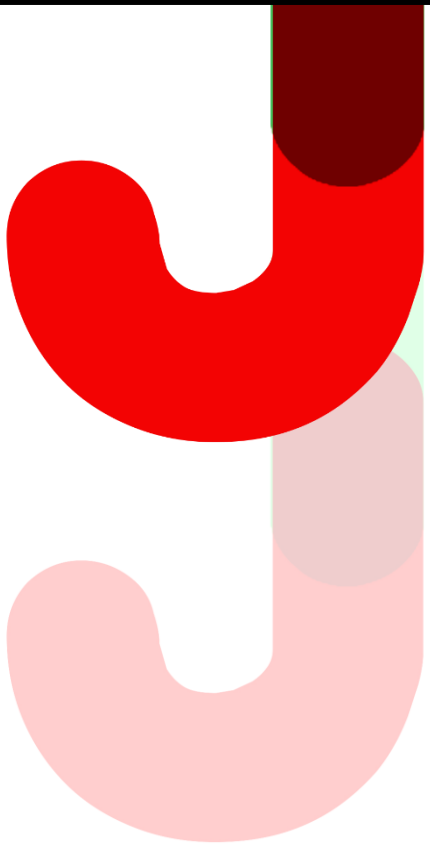

INFO

Avantprojecte Pla Jove Pego 2021

JOVE

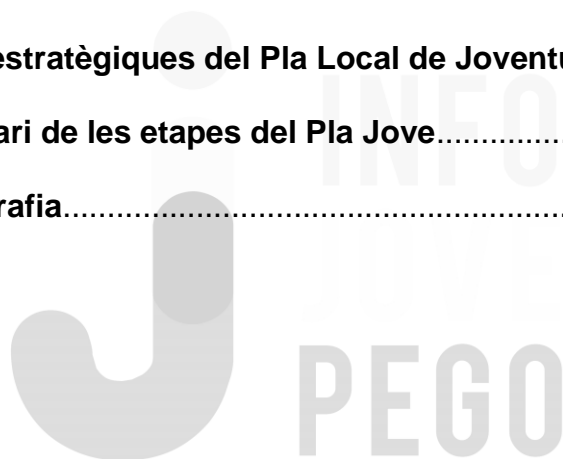
PEGO

JOVE

PEGO

Índex

1. Presentació.....	pàg.2
2. Per a què necessitem un Pla?.....	pàg.5
2.1. Fases generals d'un Pla de Joventut.....	pàg.6
3. Antecedents i casuística de la població jove de Pego.....	pàg.9
3.1. Radiografia inicial de la joventut pegolina.....	pàg.10
3.2. Disseny de la investigació inicial.....	pàg.14
4. Intervencions escameses.....	pàg.16
4.1. Intervencions de la Xarxa Jove de la Marina Alta.....	pàg.16
4.2. Altres línies d'actuació comarcal.....	pàg.18
4.3. Intervencions desenvolupades des de Pego.....	pàg.20
4.4. Espais i recursos.....	pàg.22
4.5. Associacionisme.....	pàg.23
5. Línies estratègiques del Pla Local de Joventut.....	pàg.24
6. Calendari de les etapes del Pla Jove.....	pàg.29
7. Bibliografia.....	pàg.30

1. Presentació

L'Avantprojecte del Pla de Municipalització de l'Ajuntament de Pego es presenta com un ferm propòsit d'intencions que fixa en el calendari cadascuna de les etapes que conformen la redacció i execució d'aquest Pla.

El **Pla Municipal de Joventut** és el document base que estableix les directrius i ferramentes que han de servir per atendre les principals necessitats i demandes del jovent del municipi de Pego. Aquest document marc vertebrada eixos de col·laboració transversals amb totes les àrees municipals -educació, cultura, festes, sanitat, serveis socials, esports- i s'emmarca com a eix d'acció en la igualtat d'oportunitats, la cohesió social i l'equitat del territori, seguint l'estratègia de la Llei de Polítiques Integrals de Joventut.

Com a ferramenta de treball ens ha de servir per a organitzar les actuacions de l'entitat local en matèria de joventut i, per tant, articular el conjunt d'activitats, projectes i intervencions plurianuals que es planifiquen. Aquest pla d'intervenció quedarà emmarcat dins els àmbits específics que s'integren en l'Estratègia Valenciana de Joventut (EVJ, 2019) com són:

- Educació en la participació
- Consells de Joventut
- Fòrums Joves
- Oci educatiu
- Voluntariat
- Educació en valors
- Carnet Jove
- Bones pràctiques
- Informació juvenil

La present Estratègia de Joventut és una eina de gestió i direcció de totes les polítiques que des de l'Ajuntament de Pego es dirigeixen a les persones joves (de 12 a 30 anys), i és l'avantsala del **Pla Jove de Pego 2021-2025**.

Aquest Pla es realitza gràcies a la concessió de la subvenció a entitats locals incloses en la línia nominativa S5277000 de la qual s'ha beneficiat l'Ajuntament de Pego, en el marc del "Pla de finançament concertat amb les entitats locals", dels pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2021. Aquesta subvenció es sustenta en la Llei 15/2017, del 10 de Novembre de la Generalitat, de polítiques integrals de la joventut.

El context normatiu en el qual s'emmarca la Llei 15/2017 és el següent:

En primer lloc, naix el Pla Generalitat Jove 2015-2017. Arran d'aquest Pla, s'elabora en 2017 el "Pla Valencià d'Inclusió i Cohesió Social 2017-2022" (Pla

VICS), document director que pretén coordinar transversalment totes les polítiques de la Generalitat. Es tracta del marc d'actuació general per a atendre les persones que pateixen algun tipus d'exclusió o desavantatge, per a impulsar la cohesió social al conjunt de la població i garantir l'equilibri i equitat territorial des d'una visió integral i amb un model transversal d'intervenció pública.

Aplicant a l'àmbit de la joventut el model d'intervenció del Pla VICS naix l'Estratègia Valenciana de la Joventut 2019-2023 (EVJ). En ella es descriu el marc social, conceptual i ideològic a partir del qual es desplega l'estratègia i es desenvolupen els objectius i les mesures que s'han d'implementar en el citat àmbit.

Finalment, dins d'aquest marc normatiu, en 2018 es va aprovar el Pla concertat de joventut 2019-2023 "Municipalització de les polítiques integrals de joventut". Aquest document és l'eina per a garantir el desenvolupament de les polítiques de joventut des de la proximitat, subvencionant la contractació de professionals a través dels ajuntaments i mancomunitats del nostre territori, per a la realització i implementació del Pla de Joventut.

Atenent a aquest marc normatiu i les directrius que estableix, el Pla Jove de Pego ha de desenvolupar objectius, accions i recursos perquè les persones joves puguen potenciar la seua autonomia, demostrar la seua capacitat de participar en la societat d'una manera transformadora i ser els gestors del seu espai social i cultural.

El principis rectors d'aquest document són:

- Integralidad
- Promoció de la diversitat. Respecte i convivència
- Perspectiva de gènere. Igualtat
- Inclusió activa i efectivitat de drets
- Participació i corresponsabilitat de les persones joves
- La cultura com a agent de canvi social
- Accés a la informació
- Transversalitat (coordinació i treball en xarxa)
- Sostenibilitat de recursos, cura del medi ambient
- Diversitat lingüística
- Perspectiva de cooperació al desenvolupament i solidaritat internacional
- Innovació

I sustenta aquests principis en els drets reconeguts per la Llei 15/2017, de 10 de novembre de la Generalitat Valenciana de Polítiques Integrals de:

- Dret a l'autonomia personal.
- Dret a l'atenció, a la promoció i a l'educació.
- Dret a la participació i al ple exercici de la ciutadania activa.
- Dret a l'accés, amb garanties, a una ocupació de qualitat.
- Dret a l'emancipació.
- Dret d'accés a l'habitatge.
- Dret a la protecció social.
- Dret a la llibertat d'expressió i d'informació.
- Dret a la no-discriminació i a la igualtat d'oportunitats.
- Dret a una vida lliure de violències masclistes.
- Dret al reconeixement i el respecte de la identitat de gènere.
- Dret a aprendre les llengües oficials i a expressar-se.
- Dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió o creences.
- Dret a la justícia de menors, a la no-privació de la llibertat i també als serveis de prevenció i reinserció social.
- Dret a la mobilitat.
- Dret a la salut sexual i reproductiva, a la vida sana i a decidir sobre el propi cos, i també a l'educació per a la salut.
- Dret a l'esport i a l'activitat física.
- Dret a un entorn ambiental sostenible i saludable, i a la protecció davant un entorn contaminat.
- Dret a l'accés gratuït i universal a Internet i a les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Dret a l'accés a la informació i a la transparència de les Administracions Públiques.
- Dret al consum responsable i a la protecció com a consumidors.

- Dret a l'oci i el benestar.

2. Per a què necessitem un Pla?

El Pla municipal de Joventut ha de recollir les prioritats de les polítiques de joventut que des de cada ajuntament o mancomunitat es marquen per a un determinat període de temps que acostuma a ser d'entre 3 a 5 anys. Aquest document incorpora el programa d'actuacions dels diferents departaments atenent al pressupost i els mitjans previstos per assolir els objectius que se'n deriven de les prioritats acordades.

Amb un Pla Municipal de Joventut aconseguim definir, impulsar i coordinar les polítiques de joventut en la població, és a dir:

- **Definir les polítiques de joventut** significa definir un model teòric que, partint de l'anàlisi de la realitat, done solucions integrals, abraçant tots els problemes plantejats pels joves (tant si són competència exclusiva de la Regidoria de Joventut de l'Ajuntament com si no ho són). Per tant, caldrà determinar quins seran els eixos principals de la nostra política, els àmbits d'actuació i els objectius a assolir per resoldre les diferents necessitats i problemàtiques.
- **Impulsar les polítiques de joventut** significa definir les actuacions que es desenvoluparan dins el territori per tal d'assolir els nostres objectius, i donar el suport necessari per tirar-les endavant. No es tracta únicament de les actuacions que desenvolupe el nostre ajuntament, sinó també de les actuacions que han de dur a terme les altres administracions o agents socials i, també, el teixit social juvenil.
- **Coordinar les polítiques de joventut** significa descriure un mètode de treball que ens ha de permetre desenvolupar unes polítiques que engloben tots els problemes dels joves. I això no es pot fer d'una altra manera que treballant amb les diferents àrees de la nostra administració, amb la resta d'administracions, amb l'entorn social i amb els joves i les joves.

Així, doncs, apostem per una eina de treball que ens ha de permetre fer polítiques integrals de joventut.

L'elaboració dels Plans de Joventut és una competència dels Ajuntaments i Mancomunitats que assumeix el Tècnic Municipal de Joventut. Però aquesta no és una tasca que s'haja de dur a terme en solitari. Si es vol que el Pla siga vertaderament útil, s'ha de comptar amb la participació tots els agents socials i/o professionals que interactuen amb els i les joves.

Tanmateix, i de forma obligada, la joventut serà subjecte i objecte del treball d'investigació i en conseqüència actors protagonistes d'aquest procés, interlocutors i informadors primaris. Tant és així, que la normativa que regula la seua elaboració ja contempla l'obligatorietat de que per a dissenyar els plans es compte amb la interlocució de:

- Persones joves en general de entre 12 i 30 anys.
- Consells de la joventut, si n'hi ha.
- Associacions juvenils.
- Altres col·lectius jóvens encara que no oficialment constituïts.

I per supost, no es deixen de banda altres agents socials de vital importància en la vida de les persones joves, com la família i les entitats del tercer sector.

Els ajuntaments i les mancomunitats que s'han adherit al Pla de finançament concertat de l'IVAJ, han contractat als Tècnic Coordinadors de Joventut que s'han d'encarregar de l'elaboració dels plans. Aquests, en coordinació amb el personal tècnic de les entitats locals i del IVAJ, seran els responsables de dur endavant les diferents actuacions necessàries per al disseny del pla. Quatre etapes clau vertebradores d'un treball continu que mai no s'atura donat que quan arriba a la fi torna al principi per actualitzar dades i arrancar novament.

2.1. Fases generals d'un Pla de Joventut

Les grans fases que conformen aquesta estructura en espiral son:

- Un treball inicial de prospecció, investigació, diagnosi i planificació.
- L'obertura d'un procés de consulta popular i diàleg interdisciplinar.
- La temporalització d'una proposta d'intervenció amb actuacions justificades i activitats seqüenciades temàticament.
- L'avaluació del procés de canvi provocat per l'execució del pla i les intervencions que contempla.

En el cas de Pego, les dues primeres fases estan completades de manera que les principals tasques ja escomeses responen a la fase inicial de diagnòstic i impliquen:

A. Diagnosi

- Recopilació de dades per a l'elaboració dels mapes de recursos i serveis i d'oci educatiu
- Recopilació de dades estadístiques de les persones joves del territori
- Enquestes de necessitats, demandes i interessos de les persones joves
- Entrevistes a professionals de joventut i persones rellevants de l'àmbit territorial

Entre gener i abril de 2022 està prevista la realització dels dos primers Fòrums Joves Locals de Pego, organitzats per edats en dos franges de 12 a 18 i de 19 a 30 anys, donat que aquesta mateixa estructura s'ha seguit en la consulta prèvia al jovent perquè entenem que són molt diferents les demandes i necessitats en diferents etapes vitals.

Els dos principals objectius dels Fòrums Jovens seran:

- Presentació dels resultats del diagnòstic a les diferents entitats professionals i grups de joves del territori
- Debat i recollida de propostes concretes en base
- Trasllat al consistori i debat polític a partir de les propostes del jovent, a fi d'aconseguir un compromís i implicació per part dels i les governants

Visualitzar les polítiques de joventut no significa tan sols recollir totes aquelles iniciatives que desenvolupa l'àrea de Joventut, sinó que cal projectar les polítiques de joventut en conjunt a través de tres nivells paral·lels:

- Administració pròpia (interdepartamental)
- Altres administracions (interinstitucional)
- Teixit associatiu juvenil (participació jove)

El pas següent per elaborar un Pla Integral de Joventut (que també es pot fer paral·lelament a la visualització de les polítiques de joventut que es duen a terme) consisteix a analitzar com són els i les joves del nostre territori i en quina situació es troben (la qual cosa implica llegir, observar-los, escoltar-los i entendre'ls). Aquesta anàlisi és imprescindible per poder dissenyar un Pla. Tanmateix, convé que sapiquem aprofitar la informació ja existent. Per exemple, podem començar a entendre la realitat del nostre territori a través de les activitats següents:

- Tindre com a marc de referència les característiques que defineixen la situació general de la joventut valenciana.

- Esbrinar les característiques específiques dels joves del nostre territori.
- Establir mecanismes d'observació de la realitat que tinguen continuïtat.

Un cop sabem com són els joves del nostre territori i quines necessitats i problemes tenen (de la qual cosa es deriven uns objectius per donar-hi resposta), i un cop visualitzades totes les polítiques de joventut que es fan des de la nostra administració, és hora de fer-ne un diagnòstic. El diagnòstic consisteix a veure quins són els problemes i les necessitats dels joves del nostre territori que encara no estan resolts amb les polítiques de joventut que s'hi duen a terme.

B. El programa d'actuacions

Una vegada coneixem les polítiques de joventut que es duen a terme dins el nostre territori, sabem com són els joves i els problemes i les necessitats que tenen, i haurem de marcar uns objectius per tal de millorar les seues condicions de vida. Aleshores, detectarem si cal redefinir les polítiques de joventut del nostre Ajuntament per maximitzar resultats i, el que és més important, donar respostes a les necessitats reals del joves. El pas següent serà definir un programa d'actuacions per tal d'assolir els objectius fixats.

Amb aquesta finalitat farem servir una sèrie d'indicadors d'avaluació. Es tracta de cercar variables properes als objectius plantejats per concretar la manera com volem assolir eixes metes en els diferents períodes de temps que establim. Quan tinguem definits els indicadors, haurem de pensar actuacions encaminades a aconseguir un objectiu concret. Al mateix temps, aquestes actuacions han de poder ser avaluades amb els indicadors establerts, i si cal amb indicadors complementaris per a cada programa d'actuació. Tant en la fase del diagnòstic com en esta fase de definició de les actuacions hem de comptar amb tots els departaments de l'Ajuntament (i d'altres institucions i agents socials) que puguen aportar accions i iniciatives per a donar resposta a les demandes detectades.

Per definir programes d'actuació, disposem dels elements següents:

- El nostre coneixement i la nostra intuïció (sabem o imaginem quines accions ens permeten assolir els objectius plantejats i, per tant, quines accions són eficaces).
- L'assessorament d'altres administracions i entitats com l'Institut Valencià de la Joventut (IVAJ), Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana, Xarxa Jove i altres Ajuntaments) i de les associacions juvenils.

Les fases pendents d'escomesa en el Pla Municipal de Pego són principalment dos:

C. Implementació

- Posada en marxa de les mesures i accions redactades al document del pla.

D. Seguiment del Pla i Avaluació

- Avaluació continua del procés de implementació del pla.
- Avaluació final, posterior a la implementació del pla.

3. Antecedents i casuística de la població jove de Pego

En l'actualitat, arreu del món hi ha 1.200 milions de joves de 15 a 24 anys, el 16% de la població mundial. Per a 2030, data límit per als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), s'estima que la quantitat de joves haurà augmentat en un 7%, arribant així a quasi 1.300 milions.

“A mesura que els joves exigeixen més oportunitats i solucions més justes, equitatives i progressives en les seues societats, es necessita abordar amb urgència els desafiaments als quals aquest sector poblacional s'enfronta (l'accés a l'educació, la salut, l'ocupació i la igualtat de gènere...)”, un principi establert per la ONU (Organització de Nacions Unides, 2021) i que des de Pego volem prendre com a propi.

Les polítiques de joventut s'emmarquen en un mandat de la Constitució, segons el qual, en el seu article 48 diu “els poders públics promouran les condicions per a la participació lliure i eficaç de la joventut en el desenvolupament polític, econòmic i cultural”.

En els primers anys de democràcia, les polítiques de joventut es van dur a terme principalment a nivell local, si bé és cert que en aquell moment l'administració central va tindre una gran importància ja que era l'encarregada de les infraestructures i de gran part dels programes que fins al moment es duien a terme, especialment els d'oci i temps lliure.

En els anys següents, van ser les comunitats autònomes les que, en la mesura que anaven assumint competències de diverses àrees, van assumir també la coordinació de les polítiques de joventut que es duien a terme des dels municipis.

En aquest context inicial van començar a dur-se a terme dos tipus d'actuacions diferents. D'una banda van començar a publicar-se les primeres polítiques integrals de joventut que venien marcades pels primers Plans de Joventut, sobretot estatals i autonòmics, i per un altre, accions concretes centrades en les

necessitats informatives de les persones joves que permeteren crear els primers serveis de proximitat (Centres Juvenils i Centres d'Informació Juvenil) per a donar resposta a aquestes necessitats. En el cas de Pego, l'any 2018 es posà en actiu el Punt d'Informació Juvenil (PiJ) ubicat en el Passeig Cervantes i des d'aleshores aquest esdevé punt de referència, trobada i dinamització juvenil i actualment es troba a l'espera de reubicar-se en un emplaçament més visible dins el mateix edifici i convertir-se en Centre d'Informació Juvenil. Simultàniament s'està treballant per millorar la imatge i projecció pública tant d'este espai com de la informació i activitats que des d'ell es promouen. En esta línia s'ha intensificat la dinàmica informativa mitjançant xarxes socials, principalment Instagram, i s'han creat punts informatius en els dos centres de referència del municipi, l'Institut d'Educació Secundària Enric Valor i el Col·legi Sant Antoni, on a hores d'ara també s'han engegat la campanya de recerca de Joves Corresponsals. La creació d'una xarxa jove de col·laboració amb la regidoria de joventut a través de l'Infojove Pego pretén ser un mecanisme de democratització i autogestió de la política juvenil local que tot just en setembre de 2021 comença a vertebrar-se. Aquest serà un mecanisme clau a implementar en l'activació d'una política de participació juvenil proactiva que també tindrà com a escenaris claus la celebració dels primers Fòrums Joves locals per connectar els jòvens amb l'administració local i establir noves estructures de diàleg permanent. Si bé és cert que l'Ajuntament de Pego inicià l'any 2019 la creació d'un Consell de la Joventut de Pego com a "màxim òrgan de representació de les organitzacions juvenils associades...i amb la finalitat essencial de impulsar la participació de la joventut en el desenvolupament polític, social, econòmic i cultural del municipi de Pego", també ho és que no ens consta que aquesta institució estiga en actiu, de manera que la seua revisió, formalització i activació s'incorpora als objectius del Pla Municipal Jove.

3.1. Radiografia inicial de la joventut pegolina

Amb una població de 10.133 veïns (Observatori Jove IVAJ, 2021) Pego es considera encara un municipi semi-rural amb un grau de dispersió poblacional baix i una concentració normal segons l'índex de Demangeon. La distribució de la població per gènere segueix la tendència demogràfica general de la Comunitat Valenciana amb un repartiment del 50% que també es reproduïx en el cas dels jòvens. De manera que ens trobem amb 827 dones i 952 hòmens pegolins amb edats compreses entre els 12 i els 30 anys. Estes són dades actualitzades en 2020 des de l'Observatori Jove de l'IVAJ que situen, a hores d'ara, en 1779 el total de jòvens pegolins. Un conjunt que s'ha vist reduït els darrers anys en tant que l'arribada de la crisi de 2008 posà fi al flux d'immigració estrangera, produint-se a partir de 2013 un fenomen de pèrdua lleugera de població a causa de

diversos factors com la baixa taxa de natalitat, el retorn d'inmigrants als seus països d'origen i l'emigració de jòvens valencians a l'estranger.

Les projeccions realitzades per organismes especialitzats indiquen que d'ací a 50 anys podria haver-hi una persona dependent per cada persona en edat de treballar, la qual cosa suposa un dels reptes més importants als quals s'enfronta la nostra societat. Segons les dades generals de ARGOS (2020) el municipi de Pego ha perdut més d'un 7% de població jove en els darrers 20 anys. El 2001 els registres indiquen un 19,49% de població d'entre 16 i 29 anys mentres que el 2020 s'ha reduït fins el 12'72%, per sota de la mitja de la Marina Alta que es situa en un 13,85%.

Sobre este col·lectiu jove que constitueix el nostre públic objectiu coneguem altres dades significatives que ens avancen alguns dels trets definidors que podrem descobrir en el Pla Municipal de Joventut en redacció. Però a fi d'ubicar la nostra evolució en aquesta tasca, la identificació del nostre target i les seves principals necessitats ens veiem obligats a parar atenció a dades com les següents que hauran de guiar el nostre treball i propostes i que obtenim de l'Observatori de CREAMA (2021). Pel que fa al treball, la desocupació registrada en menors de 25 anys, a 30 de juny de 2021, és del 10'68% en el municipi, un 3% superior a la mitja comarcal i un 2% per dalt de la mitja provincial. A hores d'ara, sols hi ha contractats 142 menors de 25 anys i hi ha 693 persones desocupades per bé que aquest grup contemplaria tant estudiants com ninis i joves en procés de inserció laboral. Sent el sector serveis el que arrossega un major nombre de desocupats i la indústria el més baix en clara correspondència amb la proporció d'ocupació que ofereix cada sector en el municipi.

Si hi ha una cosa que caracteritza l'enclau geogràfic d'este municipi és que disposa de 2.383 hectàrees de superfície protegida en la Marjal de Pego-Oliva i que la població ha crescut a les faltes de les serres de Segària i Mostalla. Sense oblidar que a prop de la citada marjal es troba el cordó arenós de la Platja de les Deveses, lloc tradicional d'estiueig pegolí. Una demarcació molt especial que ens ha de permetre entendre el fort arrelament que majoritàriament demostra el jovent pegolí envers el seu municipi i l'esforç que fa el gruix dels jòvens per ubicar a Pego la seva primera o segona residència en el moment de l'emancipació. Això es veurà reflectit en les demandes d'ajudes al lloguer jove i la revitalització del casc urbà local.

Pel que fa a la població total estrangera és actualment de 1.571 empadronats la qual cosa suposa un 6'45% de la població i són diferents punts del nord d'Àfrica, Sud-Amèrica i Europa, els principals punts emissors. Si bé a nivell ètnic també cal destacar la gran presència de població gitana en el municipi; un col·lectiu que ha augmentat per l'arribada d'un grup procedent del veí municipi d'Oliva en el 2017. Aquesta diversitat és un riquesa com a tal entesa al municipi però que també

implica reptes importants pels jòvens d'aquestes procedències. En tots els casos la seva integració és bona però hem detectat casuístiques especials que tanmateix hauran de ser contemplades en el nostre Pla Municipal. Les principals dimensions que barallarem, replicant els indicadors habituals amb que treballa l'INE (Institut Nacional d'Estadística) seran doncs: treball, salut, educació, oci i relacions socials, seguretat física i personal, governança i drets bàsics, entorn i medi ambient i l'experiència general de vida.

L'edat mitjana dels jòvens en el moment d'abandonar la llar familiar es situa a Espanya en els 28 anys mentre que la mitja europea és de 26 (Eurostat, 2021). Seguint amb les dades de l'Eurostat, les persones que abandonen l'educació i la formació suposen un 16% de la població espanyola mentre que la mitja europea es troba en el 9,9%. La sobrecàrrega del cost de vida per aquest col·lectiu és del 10%. En matèria de salut i hàbits, l'Eurostat ens proporciona informació sobre el nombre de fumadors diari de tabac. A nivell iniciàtic les dades a Espanya no són preocupants de manera que entre els 15 i els 19 anys fuma un 10% de la població, sent la mitja europea del 9%. En canvi, dels 25 als 29 anys este percentatge creix fins el 32%. En el cas de Pego, hem detectat com a casuística específica el tradicional arrelament i relativa normalització de l'autoconreu i consum de marihuana i haixix. En conseqüència, conèixer els problemes que se'n deriven, el grau d'acceptació social i les opcions d'intervenció directa i preventiva suposaran un altre punt d'intervenció important. En matèria de salut mental, l'Eurostat recull situacions d'angoixa psicològica reconeguda pels jòvens en el 80% dels casos, coincidint aquest percentatge a nivell europeu.

Pel que fa a la seua implicació social i actitud pro-activa, el 44% dels jòvens reconeix que puntualment o de forma continuada ha participat en activitats de voluntariat no estructurades, sent la mitja europea lleugerament inferior, del 32'5%. En relació amb l'ús de la tecnologia, el 92% dels jòvens espanyols diu connectar-se a diari a Internet.

En matèria de formació, el 16% de la població espanyola abandona els estudis entre els 18 i els 24 anys (SGM&me, 2020). I en aquesta mateixa franja un 28'6% es troba en situació de pobresa o risc d'exclusió social. Pel que fa al nivell educatiu terciari és assolit pel 52% de les dones i el 40% dels hòmens. Per contra, si comparem les taxes d'empleabilitat en hòmens i dones apreciem una esclatxa del 11'5% en perjudici de les segones. Sent que a la comarca de la Marina Alta ens trobem amb un taxa d'atur del 4'5%. Al nostre àmbit comarcal l'impacte de la COVID-19 també evidencia una especial feblesa en dos àmbits com són el laboral i el psicològic, moltes vegades interrelacionats. Atenent a les dades facilitades per l'Observatori de la Marina Alta del CREAMA, la petjada que la crisi sanitària ha deixat a la nostra comarca ha provocat la paralització de l'activitat i de l'estructura productiva que caracteritza el nostre territori amb un alt grau de dependència sobre el turisme i el comerç que són tanmateix dos

sectors refugi habituals entre els joves en les seves primeres incursions en l'àmbit laboral. Així s'entén que 2/3 parts dels 3.770 ERTE actius a la Marina Alta, al tancament del primer trimestre de 2021, es concentren a la zona costanera. La taxa de dependència juvenil al municipi de Pego és del 21'99%, lleugerament inferior a la mitja comarcal que es situa al voltant del 22'53%. Pel que fa a l'atur, el 33'1% dels joves menors de 25 anys es troba en situació d'atur. I l'edat mitjana d'emancipació es de 26'2 anys. La taxa d'associacionisme en el municipi és de 9,78% i reuneix un total de 118 associacions com a tals enregistrades per bé que no totes elles actives.

Pel que fa als joves que no treballen ni segueixen una formació reglada el percentatge al territori espanyol és del 18'8% mentre que la mitja a la Unió Europea es situa en el 15%. El temps mitjà transcorregut entre l'abandonament de l'educació formal i l'inici del primer treball és de 7 mesos. I un 17% dels postgraduats es manté inactiu rera l'obtenció d'aquesta titulació. Segons l'Observatori d'Emancipació del Consell de la Joventut d'Espanya (2017), l'emancipació residencial de la població de 16 a 34 anys, a nivell regional, és del 19% entre el 16 i els 29 anys i del 70% entre els 30 i els 34 anys. Un 42% dels joves entre els 25 i els 29 anys obté estudis superiors. Fins els 30 anys, la taxa d'emancipació és més baixa si es cursen estudis. I són els joves amb edats compreses entre els 16 el 29 anys i amb estudis secundaris els que registren una major taxa d'emancipació, del 38%.

De manera holística, l'Informe de la Joventut d'Espanya (INJUVE, 2020) ens ofereix un perfil tipus al que s'aproxima el jovent de Pego amb els seus trets particulars. Un col·lectiu "responsable, compromés, solidari, inconformista, obert, integrador, participatiu, conscient de les desigualtats i discriminacions que existeixen en la nostra societat i preparat per assumir els reptes i els canvis necessaris en els àmbits de l'educació, la digitalització, la transició ecològica o la erradicació del masclisme i les seves violències". En conseqüència, com a tècnics locals de joventut, no podem més que suscriure les reivindicacions que se'n deriven d'aquest estudi i unir-nos a les seues línies d'actuació "treballant per garantir la igualtat d'oportunitats i aconseguir així que l'educació complisca la seua funció d'ascensor social, per millorar els plans d'inserció laboral, per implementar ajudes a la vivenda que afavorisquen la independització, per oferir alternatives d'oci i mobilitat enriquidores i per a l'enfortiment del teixit associatiu juvenil". Entre d'altres, destaquem d'aquest informe les següents dades. El 77% dels i les joves prefereix un ensenyament presencial. El 37'9% de la població jove empleada desitjaria treballar més hores de les que actualment treballa. La taxa de joves sense treball, formació i capacitació ha arribat a un màxim del 17'3% rera la pandèmia, per sort encara lluny del 22'5% assolit fins el 2013 rera la crisi econòmica iniciada el 2007. Els i les joves que no accedeixen a l'educació superior veuen significativament mermades les seves possibilitats d'ascens

social. És en el terreny de les expectatives on els i les joves es senten insegurs davant el futur. Aquesta percepció és rellevant donat que pot afectar negativament la seva salut física i mental. En general, se senten pessimistes i prova d'això és que el 38% del jove aturat rera el gran confinament veu poc o molt poc probable trobar feina en el termini d'un any. La COVID també ha afectat el desig reproductiu i s'ha incrementat tant el nombre de joves que no volen tenir fills (18%) fins a aquells que desitgen tenir sols 1 descendent (15%).

En la nostra prospectiva inicial de la realitat més propera, a banda dels indicadors bàsics fins aquí esmentats, també ens volem fixar en l'oci com a un dels elements més importants en la definició de la personalitat de la joventut. Les pràctiques més habituals que recull l'INJUVE ens serveixen d'indicatiu per guiar les nostres propostes en esta matèria més enllà de les manifestacions directes que ens facen els nostres entrevistats. En l'enquesta de l'INJUVE 2019 els joves han manifestat que preferentment veuen sèries i tv i escolten música i ràdio de forma totalment transversal i generalitzada. El 65% practica esport de manera habitual i el 50% és aficionat a la lectura i a activitats culturals, un 40% fa botelló i un 20% accions de voluntariat. Pel que fa a l'oci mediat per tecnologia, es constata que el 75% dels i les joves estan, com a poc, entre 2 i 3 hores diàries connectats a la xarxa. El 70% fa servir Internet pels seus treballs extra-escolars i el 50% per a gaudir de videojocs.

3.2. Diseny de la investigació inicial

Si bé hi ha molts altres indicadors significatius, aquests seran recollits en el document definitiu del Pla Municipal de Joventut i contrastats amb les dades primàries obtingudes dels testimonis fets servir com a informadors directes. Doncs el col·lectiu jove i l'entramat social local han sigut objecte d'un treball d'anàlisi qualitatiu i quantitatiu. Una investigació de metodologia mixta que apel·la a la necessitat de sentir el testimoni directe del jove en tant que objecte subjecte del treball de camp del que s'ha de nodrir el Pla Municipal i que tanmateix contempla la conveniència de comptar amb la informació que pot proporcionar l'entramat cívic i social com a agents que interactuen amb el jovent local en diferents àmbits de la seva vida. Els instruments fets servir per a l'obtenció d'informació han estat les entrevistes semiestructurades online facilitades per l'IVAJ i adaptades a les necessitats dels informadors locals. Els informadors han estat localitzats en enclavaments estratègics de manera que hem dut a terme les entrevistes als i les joves d'edats compreses entre els 12 i els 18 anys en l'Institut d'Educació Secundària Enric Valor de Pego i el Col·legi concertat Sant Antoni. En ambdós casos hem triat una mostra representativa de tots els nivells escolaritzats en la nostra franja d'interés respectant els grups bombolla del curs escolar 2020-21, doncs les entrevistes s'han dut a terme durant el mes de juny. Amb la mediació de les orientadores dels centres s'ha programat la visita de la tècnica de joventut per dinamitzar i conduir personalment

les entrevistes grupals. De manera que s'ha explicat el projecte i el contingut del qüestionari per grups i els alumnes individualment han anat emplenant-lo mitjançant l'enllaç habilitat a l'aula d'informàtica. D'esta manera s'han recollit 248 testimonis, respostes que ja han sigut codificades i de les que ens trobem fent el buidat de la informació. Pel que fa a la franja d'edat compresa entre els 19 i els 30 anys, l'estratègia ha estat molt diferent i diversificada. Perquè a fi de localitzar els nostres informadors hem portat a terme un treball de recerca en diferents fases. En primer lloc, hem fet servir el nostre canal de Instagram per llançar una campanya informativa sobre la necessitat de que el jovent s'implique en el seu futur i el del seu poble mitjançant aquest primer procés de consulta. En paral·lel hem buscat informadors clau entre coneguts i representants d'associacions juvenils a qui hem presentat el formulari en persona per tal de fer-los servir a posteriori com a difusors de la campanya entre els seus coneguts i anar difonent-la així mitjançant els seus contactes per tal d'eixamplar la xarxa d'informadors. Hem entrevistat als portaveus de col·lectius com Junior i Scouts, els senderistes, els coordinadors de les escoles esportives municipals, així com els membres d'alguns grups musicals locals amb gran capacitat de lideratge com són Reacció i Smoking Souls. En paral·lel, hem posat cartelleria cridanera i empipadora en 20 espais estratègics pels joves en tant que esdevenen els seus principals llocs d'esbarjo lliure: el camí del Calvari, la Trilladora, parcs públics, places, les entrades als pavellons esportius, així com les piscines coberta i tancada i aquells establiments que s'han ofert a col·laborar com el gimnàs del municipi i l'autoescola (entre d'altres). Finalment hem visitat el punt de vacunació local els dies que pertocava la inoculació als joves que conformaven la nostra mostra i allí els hem convidat a participar lliurement omplint el qüestionari i accedint al mateix mitjançant el codi QR que prèviament havíem col·locat en cada seient. D'aquesta manera hem aconseguit 123 entrevistes més i entenem que treballem amb una mostra representativa. Les respostes obtingudes també les estem codificant en estos moments de manera que aquesta primera lectura informativa ens permet radiografiar un primer esborrany del perfil del jove d'entre 19 i 30 anys. Entre els principals problemes que hem identificat sorgeix la següent bateria de temes: independència, lloguer, llocs de treball, oferta cultural d'oci i esportiu, canals de participació, espais de gestió pròpia, transport, drogues, festes, assetjament i temors personals. I entre les principals demandes les vinculades a: espais d'oci, orientació laboral, ajusts econòmics i implicació política en matèria de joventut. I pel que fa als grans temes que els preocupen, ens parlen de: feminismes, discriminacions, mediambient, espais de gestió pròpia i xarxes socials. Mentres que la festa, la tecnologia, les relacions socials i l'esport són les qüestions que a priori més els motiven.

Per la seva banda, els joves més menuts coincideixen en moltes de les seves demandes com són aquelles principalment relacionades amb la seva orientació formativa, el seu futur laboral, la vivenda i la necessitat d'espais d'oci des de

bars, a discoteques, passant per recreatius o Bruger Kings...però també ens ha sobtat que un gruix significatiu de joves senyala que té problemes per a relacionar-se amb gent de la seva edat, per agradar, o que pateix ansietat, baixa autoestima i una excessiva preocupació per la imatge projectada. I alguns també reconeixen una gran dependència sobre la tecnologia, en especial el mòbil. Acusen les moltes limitacions que suposen els problemes locals de transport públic. I tanmateix reclamen millores molt concretes en matèria esportiva que van des d'un equip de futbol femení fins a la renovació de la pista d'atletisme, la disposició de pistes de pàdel o canxes de bàsquet d'ús exclusiu per aquest esport.

I pel que fa a les entrevistes que s'han dut a terme amb diferents agents socials locals, cal destacar la bona predisposició general davant la nostra crida sent així que hem pogut entrevistar a 45 informadors claus de molts diferents àmbits: cossos de seguretat, serveis socials, educadors, conserges, coordinadors esportius, comerciants, dinamitzadors esportius, dinamitzadors culturals, etc. En aquest cas sembla que la percepció general del jovent local contempla nombrosos aspectes a aplaudir com els valors que abandera la nostra joventut; les ganes de fer coses i lluitar per elles; l'interés per les relacions personals; la seva creativitat i inquietuds. I en quant a la detecció de problemàtiques, demandes i necessitats, majorment aquestes giren al voltant de la desorientació del joves, la desmotivació, el desplaçament de la família i els amics per la tecnologia, les drogues, l'alcohol, els problemes laborals, i la manca d'alternatives d'oci. Però, per damunt de tot hi ha un denominador comú clau en els tres grups d'informadors, doncs tots tres destaquen el fort sentiment de pertinença al poble del jovent pegolí.

4. Intervencions escameses

4.1. Intervencions des de la Xarxa Jove de la Marina Alta

4.1.1 La Mancomunitat Cultural i la Xarxa Jove

La Marina Alta està formada per 33 municipis i 3 EATIM i tots ells formen part de la Mancomunitat Cultural de la Marina Alta (MACMA) excepte una població .

L'entitat fou constituïda el 1.997 i des de 2016, l'àmbit de Joventut també forma part de l'ideari de la Mancomunitat Cultural a través de la **Xarxa Jove Marina Alta** amb un reglament intern propi que s'abeura de l'estructura administrativa de la MACMA per tal d'evidenciar la importància i poder estratègic dels recursos mancomunats.

Des d'aquest organisme es treballa per la vertebració de la comarca a través de la cultura de forma transversal i és l'entitat que coordina el desenvolupament de projectes propis com: la Campanya de Teatre a les Escoles de la Marina Alta; coordinació de la Fira Comarcal Marina Alta, conjuntament amb la Fundació

Baleària; Trobada de poetes de la Marina i Eivissa; Concurs de Joves Promeses de la Marina Alta; Art Jove a la Marina; Guia de recursos culturals, juvenils i esportius; Guia d'infraestructures culturals, juvenils i esportives; Catàleg d'Oci en Xarxa de la Marina Alta; Concurs comarcal d'il·lustracions i formació; i el Taller de recuperació de l'ofici i construcció de la pedra seca.

Les activitats a grans trets que gestiona la Xarxa Jove de la MACMA de forma anual són:

- a) **ACTIVITATS FORMATIVES:** s'organitzen diferents cursos, tallers o jornades de formació com el Curs de Monitor-a d'Activitats d'Oci i Temps Lliure, o el Curs de Director-a d'Activitats d'Oci i Temps Lliure.
- b) **ACTIVITATS DE TEMPS LLIURE:** s'organitzen una sèrie d'activitats d'oci i temps lliure que afavoreixen la interacció entre la joventut de la comarca: Campament d'Estiu, Campament d'Hivern, Trobades d'Oci Alternatiu al voltant d'activitats concretes: skate, bmx, scooter, senderisme, Trobada de Joves, activitats artístiques, projectes europeus...
- c) **XARXA INFORMATIVA:** intercanvi continu d'informació per tal de vertebrar la comarca, amb l'objectiu d'arribar a la joventut de forma més directa.
- d) **FOMENT DE LA PARTICIPACIÓ JUVENIL:** creació anual d'una plataforma de participació juvenil amb representants de diferents associacions i joves no associats o associades però amb interessos comuns, que puguen proposar les bases on s'haurien de fonamentar les polítiques comarcals de joventut.
- e) **INTEGRACIÓ SOCIOLABORAL:** Projectes i campanyes destinades a potenciar la integració social i laboral de la joventut de la comarca, donant suport als plans d'ocupació i inserció laboral, borses d'habitatge, accions dirigides a grups desfavorits, facilitar el servei d'orientació escolar cap als estudis reglats de la comarca i voltants.

La Xarxa Jove de la MACMA està formada pel personal tècnic de joventut en plantilla dels ajuntaments de Xàbia, Teulada Moraira, Dénia, Benissa, Ondara i Calp; a més dels 35 regidors i regidores de la Marina Alta que formen part de la MACMA. El passat 2019 es creà la Xarxa Jove de l'IVAJ, de la mà de l'Estratègia Valenciana de la Joventut, una plataforma que pretén la coordinació de totes les polítiques de joventut del territori valencià i aquests dos grups de recursos humans han començat a treballar de la mà. A este equip s'han unit els municipis que compten amb personal tècnic integrat a dintre de la subvenció nominativa de l'Estratègia Valenciana de la Joventut són: Xàbia, Dénia, Teulada Moraira, Pedreguer, Benissa, Gata de Gorgos, Ondara, Pego i Calp. A més de l'ampliació de la plantilla de l'àrea de joventut de la MACMA conformada per: 1 tècnica de joventut i 3 dinamitzador-es juvenils i la pròxima incorporació de la plaça de psicologia. Això significa que actualment tant la Xarxa Jove de l'IVAJ com la

Xarxa Jove de la MACMA, estan formades per un total de 19 professionals (tant de plantilla local com plantilla vinculada a la subvenció nominativa).

Amb aquesta metodologia de coordinació transversal s'ha aconseguit la:

- creació de diferents grups de treball per a la gestió i organització de les activitats de caràcter comarcal.
- creació de diferents grups de treball per a la recopilació de les dades corresponents a la primera fase del Pla Jove Comarcal i Local: el diagnòstic i anàlisi de la realitat de caràcter local i comarcal.
- coordinació transversal tant amb altres departaments de caràcter local (esports, igualtat...) com altres entitats supramunicipals (CREAMA, Mancomunitat de Serveis Socials de la Marina Alta, Mancomunitat de Serveis Socials de Pego i les Valls, LABORA, Hospital de Marina Salut, Cercle Empresarial de la Marina Alta, Agenda Antidespoblament AVANT, Grup d'Acció Local Pesquer i Grup d'Acció Local Muntanya d'Alacant...).
- creació de grups de treball de caràcter intercomarcal: coordinació entre el personal tècnic de la Marina Alta i la Marina Baixa, coordinació amb altres equips de joventut d'altres mancomunitats del territori valencià i coordinació amb la Territorial d'Alacant de l'IVAJ.

4.1.2. Altres línies d'actuació comarcal

Tal i com detalla el document de l'Estratègia Valenciana és fonamental conèixer les diferents accions que realitzen les distintes Conselleries de la Generalitat Valenciana, donat que la població jove es troba de forma transversal en qualsevol dels camps de treball d'aquestes. Per eixe motiu l'equip de tècnics de la Marina Alta es distribuï en grups de treball autònoms que tenen com a objectiu analitzar les diferents Conselleries que exerceixen un treball directe o indirecte amb joves de 12 a 30 anys. Aquests grups de treball han realitzat una sèrie de documents resum que són de lliure ús per a qualsevol tècnic de joventut del territori valencià i estan al servei de l'Institut Valencià de la Joventut.

A més de les activitats d'oci i temps lliure de caràcter comarcal (Campament d'estiu, Concurs de Jovens Promeses de la Marina Alta, Art Jove a la Marina Alta, Curs de Construcció en pedra en sec, Curs MAT, Curs DAT, entre d'altres) també s'han realitzat nous projectes comarcals que tenen com a pretensió la vertebració del territori i atendre al jovent en totes les seues necessitats o preocupacions.

- Creació de l'Altaveu Jove.

L'Altaveu Jove és una guia d'informació juvenil on la joventut de la Marina Alta pot trobar en paper informació sobre estudis, temes laborals, recursos sanitaris, localització dels Punts i Centres d'Informació Juvenil de la Marina Alta o recerca de finançament europeu, entre d'altres.

Amb la creació d'aquesta guia informativa s'aconsegueix pal·liar una demanda detectada en les respostes de les enquestes realitzades a joves de la comarca, especialment a joves de 20 a 30 anys.

- Creació del Catàleg d'Oci en Xarxa.

Aquest catàleg és un directori d'empreses de la comarca i voltants que ofereixen activitats d'oci educatiu a joves de 12 a 30 anys. El catàleg està destinat a totes les regidories de joventut, igualtat, esports o cultura que treballen amb joves de forma transversal, amb l'objectiu de fomentar entre tots els municipis de la Marina Alta la programació d'oci educatiu per al públic jove.

A més, la guia també pretén visibilitzar les empeneduries joves de la Marina Alta, afavorint així la seua contractació. Amb aquesta guia s'aconsegueix pal·liar una necessitat detectada en les enquestes realitzades a joves, on es recollien diverses queixes de joves empenedors-es que no es sentien recolzats per les institucions a l'hora d'engegar els seus projectes d'oci educatiu.

L'equip humà de professionals de joventut de la Marina Alta creu fermament en la coordinació transversal entre tots els departaments i entitats supramunicipals que treballen en joves de 12 a 30 anys, en qualsevol de les vessants de treball. Per eixe motiu s'han organitzat diverses sessions de formació sobre drogodependències amb les UPCA, d'igualtat amb els Agents d'Igualtat, de foment de l'empenedoria amb el Consorci de Recuperació Econòmica de la Marina Alta, entre d'altres.

Tanmateix detectarem la necessitat de crear un pla de comunicació amb l'objectiu d'arribar a tota la ciutadania de forma extensiva aconseguint així una millor implicació de tots els agents vinculats a la gent jove de la comarca.

Per eixe motiu planificarem, crearem, coordinarem i executarem diferents campanyes de sensibilització per a difondre entre la ciutadania i les institucions de la Marina Alta la primera fase de redacció del Pla Jove Comarcal així com cadascun dels locals.

Cada campanya de comunicació ha estat composta per:

- Gestió de notes de premsa.
- Gestió de màrqueting i utilització de les xarxes socials.
- Creació de cartells i vídeos de cada fase o acció realitzada.
- Sensibilització entre les diferents corporacions municipals i personal tècnic dels diferents ajuntaments de la comarca.

Aquest pla de comunicació ens acompanyarà en totes les fases del Pla Jove, és un dels projectes transversals que sempre estarà present en la redacció del document i en cadascuna de les accions realitzades. De fet es reconeix com a un dels mecanismes d'avaluació que indica si s'aconsegueixen els objectius marcats en cada fase del Pla Jove Comarcal o Local.

L'equip humà de professionals de joventut de la Marina Alta detectà la necessitat de crear un pla de coordinació intern amb l'objectiu d'unir esforços i treballar tota la comarca en la mateixa direcció.

Per eixe motiu planificàrem, creàrem, coordinàrem i executàrem diferents grups de treball amb les seues corresponents línies de treball internes, sent les següents:

- Creació del material informatiu acompanyat de les enquestes online.
- Creació de l'enquesta online dirigida a 3 públics diferents:
  - L'alumnat dels Centres Educatius de Secundària: de 12 a 18 anys.
  - Joves residents a la Marina Alta: de 18 a 30 anys.
  - Informadors-es clau de la Marina Alta: personal tècnic d'administracions, teixit associatiu.
- Realització de les enquestes als 13 Centres Educatius públics de Secundària de la Marina Alta, aconseguint un total de 4000 enquestes a joves estudiants de totes les edats.
- Realització de les enquestes en els diferents CIJS i PIJS, aconseguint un total de 300 enquestes a joves no estudiants.
- Codificació de les enquestes realitzades, utilitzant l'eina d'anàlisi facilitada pel grup de coordinació de l'IVAJ.

Durant el procés de codificació de les enquestes realitzades a joves, es va detectar la necessitat de crear un Fòrum Jove obert a tota la comarca i comarques del voltant. Amb l'objectiu de crear un espai de diàleg entre el jove, especialment de 20 a 30 anys, que té preocupacions en temes d'habitatge, mobilitat i el món rural, entre d'altres. Amb aquest espai de diàleg es pretén crear una plataforma juvenil comarcal que siga un espai continu de trobada per a joves interessats i interessades en preservar el territori.

Totes i cadascuna d'aquestes accions realitzades han estat sempre acompanyades de la recerca de finançament i gestió de subvencions d'altres entitats provincials o de la Generalitat amb l'objectiu de poder-les dur a terme amb solvència econòmica.

4.3. Intervencions escomeses des de Pego

A banda d'incorporar-se a estes línies de treball conjunt dins l'àmbit comarcal, la nova tècnica de joventut de Pego assumeix la gestió del Punt d'Informació Local, Infojove Pego, la dinamització de les activitats orientades a l'oci juvenil local i l'activació de nous àmbits d'intervenció amb el jove.

L'Estratègia Valenciana de la Joventut destaca que la missió essencial d'una Política de Joventut passa per garantir l'existència de recursos i entorns adequats per a que la condició juvenil es puga transitar adequadament. I amb

aquest fi, reserva a l'administració local l'obligació essencial de "posar a disposició del municipi els recursos humans adreçats a conèixer a les persones joves, a relacionar-se amb elles, a establir vincles, a acompanyar-les i ajudar-les en qualsevol circumstància". Una de les idees que es desprenen amb més claredat dels ciments de l'EVJ és que les polítiques de Joventut es despleguen preferentment en proximitat, en contacte i relació directa amb la gent jove. Perquè cal establir vincles amb la joventut i guanyar-se la seva confiança per aconseguir la seva implicació i participació proactiva en una presa de decisions conjunta. Si volem que els joves esdevinguin informadors clau per a l'elaboració dels Plans Locals de Joventut i que les propostes que se'n deriven els donen també el protagonisme en la autogestió dels recursos que s'habiliten, cal que tinguen una persona de referència i de confiança que els acompanye en aquest procés.

Amb aquest objectiu, durant aquest primer any d'intervenció de la tècnica s'han portat a terme les següents actuacions:

- Engagar una campanya de difusió que ha posat en valor i donat a conèixer l'Infojove com a punt d'informació i encontre juvenil. I des d'on s'ha guanyat la confiança i el respecte dels joves que la tenen com a punt de referència i assessorament. I en paral·lel s'han reactivat les xarxes socials d'aquest servei com a canal de comunicació directa amb els joves, a banda de crear dos punts d'informació en els centres de ESO i Batxillerat locals a càrrec dels equips de corresponsals que a hores d'ara s'estan gestant. En els dos centres s'ha disposat un *foam* informatiu que inclou un panell i una bústia per recollir propostes i suggeriments.
- Pel que fa a les actuacions directes amb joves: en sols 1 any s'han implementat a Pego projectes de l'IVAJ com la lectura gamificada de *La Fórmula Secreta*, l'exposició dinamitzada *No em toques el whatsapp*, o el programa *Ale Joop* (encara no implementat) adreçat a la recuperació de joves allunyats dels estudis per a que obtinguen alguna certificació professional reglada. També està en marxa la tramitació per oferir el Carnet Jove.
- S'ha dut als centres escolars un projecte propi "Dones científiques" per apropar les carreres STEAM a les joves amb la col·laboració de científiques locals.
- S'ha obert una línia de participació del jovent en matèria de voluntariat a través de Reconoce al que ja s'han adscrit col·lectius locals com Pego VIU (medi ambient) o Obrint Camí (diversitat funcional) i s'ha dut a terme una campanya de conscienciació, captació i formació de joves voluntaris. D'ahí la creació de la Xarxa Jove de voluntariat de Pego. Part del projecte implica la inclusió d'accions formatives a càrrec dels col·lectius participants com Acció Urgent que ofereix formació en matèria de Primers Auxilis.

- S'ha impulsat una edició virtual del Carnestoltes de Pego, amb tallers i sortejos online.
- S'han implementat un programa de Pasqua Jove amb un Torneig de videojocs que inclou accions formatives, i una proposta d'obrir l'Espai Veïnal per a gaudir del pati amb jocs de taula i tradicionals.
- S'ofereix un Taller de Teatre Jove com a proposta extraescolar per treballar l'autoconeixement, la dramatització i la capacitat comunicativa.
- S'incardinen accions formatives mediambientals amb col·laboració del personal educador de la Marjal Pego-Oliva. Voluntariat amb aus o recuperació d'espècies autòctones de tortugues.
- En matèria esportiva es dona recolzament, per exemple, a disciplines de presència encara minoritària com el Ciclisme o l'Aikido. En el primer cas hem activat un projecte amb el recent creat club ciclista per promoure aquesta pràctica amb tallers (de reparació i tuning de bicicletes), gimcanes i curses populars. L'escola d'Aikido en ofereix demostracions de defensa personal per a les dones per empoderar-les contra la violència de gènere. I el Centre Excursionista s'implementa un projecte de recuperació de sendes i accessibilitat en el mont.
- Col·laborem amb Babèlia per afavorir la integració dels joves migrants i encapçalem un projecte de visibilització de minories locals com gitanos, àrabs, població LGTBI a fi de reivindicar el seu espai amb un taller audiovisual que té els joves com a productors i actors.

I moltes més actuacions projectades que necessiten un temps d'implementació.

Tanmateix, la figura del Tècnic de Joventut està sent objecte d'una formació inicial a càrrec de l'IVAJ amb la que s'està complint estrictament de manera que, des de la seva contractació, ha participat en totes les accions formatives: "Pla Jove: contextualització i procés d'elaboració", "Certificat espais COVID", "Joves i sostenibilitat", "Pornografia", "Com funcionen les UPCCAS", "Afectivitat i emocions", "Seminari Reconoce", "Webinar de Ale Joop", "Fóruns", etc.

4.4. Espais i recursos

Pel que fa als espais i recursos pels jòvens disponibles en el municipi de Pego destaquem:

ESPAIS ADREÇATS ALS JOVES DE PEGO

- PiJ. Infojove Pego. Punt d'informació, estada lliure i dinamització juvenil.
- Passeig Atzeneta. Pista de terra, de fútbol sala i bàsquet.
- Zona multiesportiva El Pujol .

- Passeig Favara i Carrer Benigànim per a running.
- Camp de futbol Cervantes.- Piscina Coberta.
- Pavelló Polivalent per a events grans (concerts, oci educatiu).
- Poliesportiu i piscina descoberta La Trilladora.
- Pavelló esportiu Ausiàs March.
- Pista d'skate.
- Plaça i calistènia Plaça Almela i Atzeneta.
- Camp Roig. Futbol sala i bàsquet les 24h (antivandalisme).
- Rocòdrom del Centre Excursionista.
- Refugi de senderistes La Figuereta.
- La biblioteca municipal.

4.5. Associacionisme

En relació amb les associacions juvenils implicades al municipi sols la secció juvenil del centre excursionista forma part del registre de l'IVAJ. Pel que fa a la participació juvenil, el jòvens suposen el gruix en col·lectius com Scouts Pego i Juniors Ambra. A nivell esportiu destaquen el Club de futbol i el de Bàsquet, i de forma incipient l'escola d'atletisme Dorsal 19 i el Club Ciclista. A nivell festiu les seccions juvenils de les tres comissions Falleres i els Moros i Cristians. Per la seva part, Joves Feministes Pandora així com l'Associació d'estudiants de l'IES Enric Valor són grups actius relativament actius i en els que mantenim contacte estret. I es nodreixen de jove voluntariat Obrint Camí, Acció Urgent, Pego VIU, ALMA Pro infancia y juventud, Júniors i APAD (protectora d'animals) amb la col·laboració de l'àrea municipal de joventut.

5. Línies estratègiques del Pla Local de Joventut

L' Estratègia Valenciana de la Joventut (EVJ) proposa 8 línies clau d'intervenció que vertebraran el treball que es du a terme des de Pego. Per bé que els seu pes en el document final del Pla Jove vindrà condicionat pels àmbits en que s'acoten les principals problemàtiques, demandes i necessitats que es detecten en la fase actual de diagnosi.

- Línia estratègica 1. Emancipació. Educació, formació i foment de l'autonomia jove

L'autodescobriment, el creixement personal, l'emancipació i l'enfocament cap a objectius seran els eixos vertebradors al voltant d'esta línia estratègica. Però la treballarem des de dues vessants. D'una banda com a facilitadors d'informació relativa a cursos de formació contínua, especialització, empoderament, projectes europeus, subvencions, ajuts, certàmens i concursos. I d'altra banda, seguirem promovent accions formatives pròpies amb tallers como el de teatre jove, la iniciació al voluntariat, els cursos de socorrisme, primers auxilis, ús del desfibril·lador, Monitor de Temps Lliure (MAT), Director d'Activitats de temps Lliures (DAT), etc. De igual manera participarem dels projectes promoguts per l'IVAJ com Joop Jove Oportunitat adreçat a la reorientació i motivació formativa dels joves d'entre 16 i 21 anys, ajudant-los a buscar el seu espai en el mercat laboral.

En matèria d'emprenedoria es mantindrà la col.laboració amb el Centre de Recuperació Econòmica de la Marina Alta (CREAMA) a Pego, per facilitar l'empleabilitat tant amb formació com reconduint la recerca. Tanmateix, l'Infojove Pego és el centre local de difusió, informació i inscripció de joves en el programa de Garantia Juvenil i punt d'orientació en matèria de lloguer de vivenda jove.

- Línia estratègica 2. Socialització i àmbit relacional. Inclusió i igualtat

L'educació de la ciutadana i la necessitat de sentir-nos partícips d'un tot com és el poble conformen l'orientació d'esta línia estratègica que posa el focus en l'àmbit relacional com a motor de les nostres vides des de la herogeneïtat, la integració i el respecte.

Des de l'Infojove Pego treballarem de manera coordinada amb la Mancomunitat de Serveis Socials de Pego i les Valls en qüestions relatives a l'atenció psicològica dels joves que és un element clau per facilitar la socialització. Però també hi treballarem des de la perspectiva de la intervenció i prevenció en casos d'adiccions (especialment vinculades a drogues i tecnologia), logopèdia, diversitat funcional i migració. A banda centraran la nostra atenció tres àmbits d'actuació com són la lluita contra la violència i la discriminació, l'erradicació de l'exclusió social dels sectors més desfavorits de la població juvenil i la promoció de la igualtat.

- Línia estratègica 3. Participació cultural i accés a la cultura

La cultura és el camí d'accés la llibertat, a la expressió en totes les seves manifestació, a l'art, a la música, la literatura i en definitiva a qualsevol forma d'expressió del coneixement.

En col·laboració amb l'àrea municipal de cultura, el Museu d'Art contemporani, la biblioteca i l'arxiu municipal seguirem apropant els joves a les propostes que sorgeixen d'aquest departament i programant intervencions que responen a interessos específics d'este públic per a apropar-lo a tot tipus de manifestacions culturals. Este any hem programat una representació teatral en matèria de sexualitat a càrrec de Inefable Produccions. Pego també participa de la 1era edició del Projecte Comarcal de Joves Artistes per acollir l'obra itinerant de 5 pintors novells de la Marina Alta, així com del certamen multidisciplinar Joves Promeses. I seguirem apostant pels concerts de música en viu que constitueixen un dels actius culturals més demandants pel jovent local a banda de retroalimentar-se també d'artistes novells.

- Línia estratègica 4. Benestar

Entenem el benestar com l'objectiu holístic de qualsevol persona i implica la cura del cos, de la ment i un correcta projecció personal que supose evolució i creixement. En relació amb la salut i l'adquisició de bons hàbits treballarem especialment la prevenció en paral·lel amb la línia estratègica 2. I així ho farem per promoure hàbits de vida saludables, reduir el consum de drogues i altres addiccions així com proporcionar ferramentes per a la correcta gestió de les emocions i les habilitats socials.

En matèria de sexualitat seguirem desenvolupant campanyes d'informació sobre autoconeixement, imatge pròpia i projectada, sexualitat i afectivitat, anticoncepció, identitat i malalties de transmissió sexual. Actualment, per exemple, la regidoria de joventut de Pego participa en una campanya promoguda per la Xarxa Jove de la Marina Alta sobre el coneixement del cos sota el títol Com més sucre més dolç. D'altra banda, la COVID i els nous reptes que ens suposa ens obliguen a estar pendents dels esdeveniments i intervindre en matèria de salut integral en col·laboració amb l'Àrea de Salut Pública de la Marina Alta.

De la mateixa manera treballarem en l'àmbit esportiu entés com a via d'accés a hàbits saludables i facilitador tanmateix d'alternatives d'oci saludable; és per tant una àrea en la que intervindrem tant a nivell divulgatiu com col·laborant en el programació d'activitats com ja estem fent-ho en el marc de dos projectes per promoure el ciclisme i l'Aikido.

- Línia estratègica 5. Participació, voluntariat, cooperació i codecisió

L'educació en la participació dels jòvens en un diàleg estructurat permanent és un dels objectius clau del Pla Municipal que es sustenta en este principi democratitzador. D'ahí que treballem per fomentar aquesta cultura de la participació des de diferents àmbits. La implicació juvenil en el debat i diàleg

sociopolític requereix accions formatives integrades des dels centres educatius que ja estem implementant amb l'activació de la figura dels Corresponsals a l'IES Enric Valor i el Col·legi Sant Antoni de Pego. Un actiu de vuit joves que ha de servir de corretja de transmissió bidireccional entre els jòvens i la regidoria de joventut. Un grup de col·laboradors que de forma responsable passarà a ser portaveu i representant en els centres així com facilitador de nous canals de comunicació i difusió.

També tenim calendaritzada, en el primer semestre de 2022, la celebració de dos fòrums joves genèrics estructurals per franges d'edat que en els següents anys donaran pas a fòrums temàtics i l'activació del Consell Jove de Pego que l'any 2019 va iniciar la seva gestació junt amb el CLIA (Consell Local de la Infància i Adolescència).

D'altra banda, treballarem pel foment de l'associacionisme i la creació de noves entitats juvenils amb la implicació de col·lectius joves més o menys organitzats. I promourem el voluntariat aprofitant els projectes europeus ja implantats des de CREAMA, com Erasmus+, i mitjançant altres departaments municipals com cultura que en el cas de Pego ja disposa d'experiència en projectes europeus pel foment de la participació juvenil. Actualment, per exemple, Pego és poble acollidor del projecte "Youth dialogue projects".

També el curs 2020-21 vam crear la Xarxa Jove de Pego: Qüestió de Voluntat, per activar el voluntariat local com a alternativa en temps d'oci. La xarxa s'estructura al voltant dels projectes de 5 associacions locals que treballen diferents àmbits d'interès pel jovent com a puga ser: medi ambient, animals, diversitat funcional, atenció al menor i serveis d'urgències. Una experiència formativa vivencial i d'orientació laboral de la que són molts els aprenentatges col·laterals que s'obtenen.

- Línia estratègica 6. Oci educatiu i temps lliure

L'oci s'ha convertit actualment en una variable que equival a llibertat, a disposició del temps d'esbarjo fora de les obligacions personals, familiars i laborals. Aprendre a gestionar-lo, diversificar-lo i aprofitar-lo és per tant un dels molts reptes als que s'enfronta el jovent del segle XXI. Per això en aquest àmbit el nostre treball es diversifica al voltant dels següents interessos. En primer lloc, cal impulsar i consolidar les activitats d'oci educatiu i temps lliure que s'oferten des del Punt d'Informació Juvenil, amb un enfocament inclusiu, així com l'oferta de serveis que allí es centralitza. Volem obrir una línia de diàleg permanent que ens permeta planificar serveis i activitats en resposta a una demanda prèviament identificada pels Corresponsals o qualsevol dels actius socials amb els que mantenim contacte. En matèria d'oci diürn plantejem la possibilitat d'oferir activitats en dissabte o obrir també el debat al voltant de la necessitat d'oferir alternatives d'oci saludable nocturn. Aquestes futures línies d'intervenció les

sotmetrem a debat així com el disseny d'activitats. La gestió de l'oci també respon a la generació d'hàbits, la modelació i en suma un procés d'aprenentatge constant. Baix aquest plantejament també sotmetrem a anàlisi la conveniència de crear punts verds o violeta durant els actes festius així com la implantació de la figura el mediador en temps d'oci.

L'oci suposa tanmateix la línia d'intervenció més transversal que ens obliga a establir sinèrgies amb àmbits com l'esportiu, educació, serveis socials, festes i cultura preferentment. Per aquest motiu, els campionats de 24 hores de diferents modalitats esportives o la programació anual de concerts en viu són dos de les propostes que volem consolidar.

- Línia estratègica 7. Informació, documentació i comunicació

En tant en quan treballem pel desenvolupament i emancipació dels nostres joves, estos han d'entendre que som un canal informatiu valuós al que recórrer i tenir com a referència quan busquen assessorament de diferent tipus. Per això la nostra tasca informativa ha de ser intensiva i diversificar tants canals de comunicació com estiguen al nostre abast. En el nostre cas, les xarxes socials, les corresponsalies dels centres educatius i els mitjans de comunicació són gran aliats que serveixen d'altaveu a la nostra oferta.

El pròxim canvi d'ubicació del Punt d'Informació Juvenil, que es trasllada a un local més visible dins l'actual Espai Veïnal on sempre s'ha ubicat, l'entendem com una oportunitat per a intensificar el coneixement que la societat pegolina té de la seva existència i prestacions. Entre els recursos més demandats pels seus usuaris habituals es troben els ordinadors amb accés a Internet, el espais creatius per a fer manualitats, els jocs de taula o els balons per jugar als exteriors. I de la mateixa manera com ja es té l'Infojove com a referent per aquelles persones que volen inscriure's en Sistema de Garantia Juvenil volem que aquesta pràctica s'estenga a altres serveis a mesura es puguem anar implantant, com l'emissió del carnet jove.

- Línia estratègica 8. Medi ambient i entorn sostenible

L'espai geogràfic on s'ubica el municipi de Pego li confereix uns condicions de vida directament condicionades pel seu entorn –a vora de la marjal i les muntanyes- i l'estil de vida que se'n deriva obliga a tenir el medi ambient molt present en la planificació de qualsevol política municipal també en matèria de joventut, sobretot quan parlem de prevenció i conscienciació, així com de sostenibilitat i jaciments laborals. Per això formen part dels nostres objectius l'impuls d'un model de consum sostenible o la planificació d'accions col.lectives per a la protecció de l'entorn. I això suposa la col.laboració amb les entitats

dedicades a la cura del medi ambient així com la promoció activitats en l'aire lliure que contribuïsquen a aquesta educació mediambiental, esport i formació a l'aire lliure, i oci respectuós amb l'entorn sota uns principis de sostenibilitat.

- Línia estratègica 9. Territori

La vertebració del territori implica compartir serveis i planificar intervencions de manera col·laborativa entre administracions i institucions. Esta és una dinàmica ja consolidada que en el nostre cas té com a principal àmbit d'actuació la comarca i que es vertebra principalment a través de la Mancomunitat de la MACMA, d'afers culturals i l'estructura de la Xarxa Jove de la Marina Alta que gira al voltant de la figura dels tècnics, coordinadors i dinamitzadors juvenils. Si bé puntualment també compartim intervencions específiques amb diferents municipis veïns.

D'altra banda parlem de transversalitat interdepartamental dins el mateix àmbit de l'administració local i bona part dels projectes en els que intervenim es desenvolupen sota el paraigües de diferents regidories, la qual cosa ens fa plantejar la idoneïtat de constituir una comissió interdepartamental de joventut així com l'elaboració d'un mapa comarcal i local de recursos per a jóvens.

6. Calendari de les etapes del Pla Jove

La temporalització de les diferents etapes de treball que requereix seguir de forma seqüencial l'elaboració del Pla Municipal de Joventut de Pego ens ofereix una perspectiva global del punt en que es troba aquesta tasca i les previsions amb les que treballarem per a la seva escomesa completa. De manera que entrat el mes d'octubre de 2021, que es quan es redacta el present avantprojecte, podem apreciar que ja s'ha superat el 42% de les fases d'elaboració de l'esmentat document marc. I entrat l'any 2022 es preveu tancar les fases d'anàlisi de la realitat i començar a transformar aquesta informació en un diagnòstic que ens permeta elaborar un pla d'intervenció fins 2025.

Fase	Data d'inici	Setmanes de duració	Data de finalització	Progrés	Estat
Entrevistes p. polític	01/01/2021	1	07/01/2021	100%	Finalitzat
Entrevistes p. tècnic	05/01/2021	2	18/01/2021	100%	Finalitzat
Dades estadístiques	09/05/2021	30	04/12/2021	78%	En procés
Entrevistes responsables	13/01/2021	6	23/02/2021	100%	Finalitzat
Entervistes informadors clau	17/01/2021	32	28/08/2021	100%	Finalitzat
Entrevistes a joves	10/06/2021	7	28/07/2021	100%	Finalitzat
Fòrums joves	25/01/2022	12	18/04/2022	0%	No iniciat
Anàlisi de viabilitat	15/09/2021	8	09/11/2021	63%	En procés
Diàleg estructurat	15/09/2021	14	21/12/2021	36%	En procés
Redacció del diagnòstic	19/01/2022	10	29/03/2022	0%	No iniciat
Disseny de les intervencions	19/01/2022	10	29/03/2022	0%	No iniciat
Disseny de l'avaluació	01/04/2022	5	05/05/2022	0%	No iniciat
Redacció del Pla	06/05/2022	12	28/07/2022	0%	No iniciat
Aprovació del Pla	25/09/2022	8	19/11/2022	0%	No iniciat

Diagrama de Gantt Pla Local de Pego

7. Bibliografia: marc normatiu i webgrafia

- Comunicació de la Comissió al Consell, al Parlament Europeu, al Comitè Econòmic i Social Europeu i al Comitè de les Regions. Una estratègia de la UE per a la joventut: inversió i capacitació. Un mètode obert de coordinació renovat per a abordar els desafiaments i les oportunitats dels joves. Brussel·les, 27.4.2009.
- Constitució Espanyola de 1978, articles 9,2, 48 i 149 (BOE núm. 311, de 29 de desembre de 1978).
- Dades generals, Pego-ARGOS (2021) En línia[<https://cutt.ly/NRbZYzA>]
- Decret 86/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual es desenvolupa reglamentàriament la Llei 18/2010, de 30 de desembre, de la Generalitat, de Joventut de la Comunitat Valenciana.
- Estratègia del PNUD per a la joventut 2014-2017. Programa Nacions Unides per al desenvolupament.
- Estratègia Joventut 2020. Comissió Interdepartamental per a la Joventut. Injuve.
- Estratègia Valenciana de Joventut. 2019-2023. Generalitat Valenciana, Institut Valencià de la Joventut.
- Eurostat Statistics (2021) En línia [<https://ec.europa.eu/eurostat/data/statistics-a-z>]
- INE (2021) Instituto Nacional de Estadística. En línia [<https://www.ine.es/>]
- Llei 15/2017, de 10 de novembre, de la Generalitat Valenciana, de Polítiques Integrals de Joventut de la Generalitat Valenciana de desembre de 2017.
- Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, d'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.
- Observatori d'emancipació del consell de la joventut d'Espanya (2019) En línia [<https://cutt.ly/XRbZHvT>]
- Observatori Econòmic de la Marina Alta (2021) En línia [<https://observatorimarinaalta.org/>]
- Observatori Jove, IVAJ (2021) En línia [<http://observatorijove.info/>]
- ONU (2021) ¿Quiénes son los jóvenes? En línia [<https://www.un.org/es/global-issues/youth>]
- Ordre de 25 d'abril de 1995, de la Conselleria de Cultura, per la qual es fixen les condicions d'obertura i funcionament dels serveis d'informació juvenil de la Comunitat Valenciana.
- Pla Generalitat Jove 2015-2017. DOGV 7496/31.07.2015
- Pla Valencià d'Inclusió i cohesió social 2017-2022 (Pla VICS) En línia [<https://cutt.ly/nRbZn1H>]
- Portal estadístic de la Generalitat Valenciana En línia[<https://pegv.gva.es/es>]